

Amplituder & Sannolikheter:

1) För varje händelse har vi en

ϕ : sannolikhetsamplitud, komplex tal, faser!

$P = |\phi|^2$: sannolikhet att händelsen inträffar

2) Om en händelse kan inträffa på icke skiljbara sätt:

$\phi = \phi_1 + \phi_2$, och $P = |\phi|^2 = |\phi_1 + \phi_2|^2$: interferens!

3) Två sätt vi kan skilja på: $P = |\phi_1|^2 + |\phi_2|^2$
 $= P_1 + P_2$.

Kvantfysik: ger oss sannolikheter, så den är ~~indeterministisk~~
in-deterministisk! Inte en brist, så funkar
naturen!

Vi inför Dirac notation för amplituden:

Amplitud för en händelse: $\phi = \langle \text{slut tillstånd} | \text{start tillstånd} \rangle$

$P = |\phi|^2 = |\langle \text{slut till.} | \text{start tills.} \rangle|^2$

Notationen betyder: $\langle | \rangle$ är ett tall, och

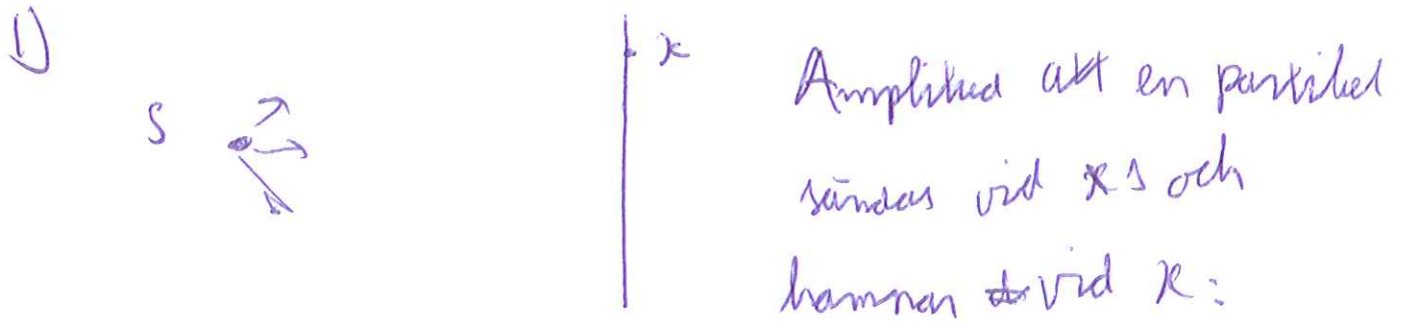
$| \rangle$ är som en vektor, till ex. $\begin{pmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{pmatrix}$.

$\langle |$ är complex-transponerat av en vektor: (b_1^*, b_2^*, b_3^*)
 $= \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ b_3 \end{pmatrix}^{*T}$

$\langle | \rangle$ är som ett skalär produkt!

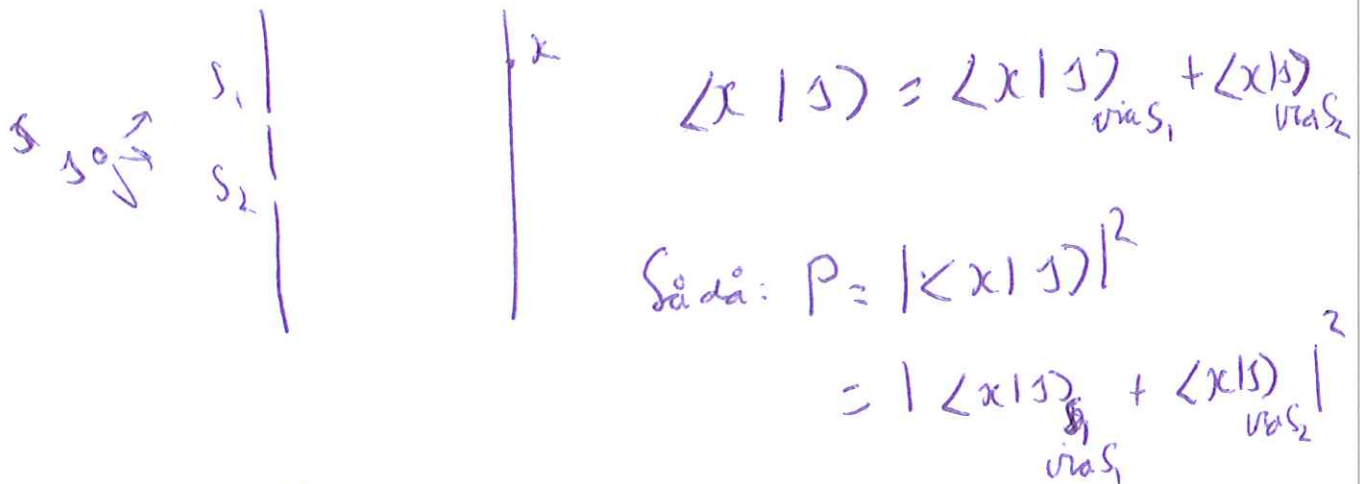
$$a_1 b_1^* + a_2 b_2^* + a_3 b_3^* = \begin{pmatrix} b_1^* & b_2^* & b_3^* \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{pmatrix}$$

Om vi har en sändare och ett skärm:

$$\langle x | S \rangle$$

2) Flera sätt att detta kan hända:

3) Vi kan dela upp $\langle x | S \rangle_{\text{via } S_1}$ i två steg!

$\langle 1 | S \rangle$: från S till S_1

$\langle x | 1 \rangle$ från 1 till x .

För processen $\langle x | S \rangle_{\text{via } S_1}$ måste både inträffa, så vi multiplicera dem:

$$\langle x | S \rangle_{\text{via } S_1} = \langle x | 1 \rangle \langle 1 | S \rangle$$

$$\langle x | S \rangle_{\text{via } S_2} = \langle x | 2 \rangle \langle 2 | S \rangle$$

Så vi får $\langle x | S \rangle = \langle x | 1 \rangle \langle 1 | S \rangle + \langle x | 2 \rangle \langle 2 | S \rangle$

Obs: $\langle 1 | \rangle$ är ett tal, så vi har:

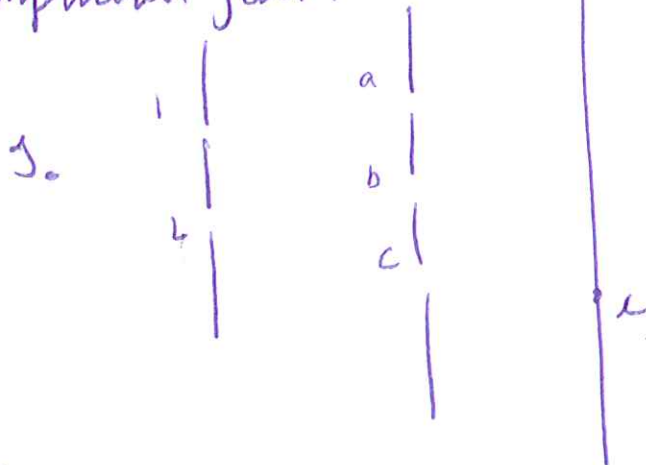
$\langle x | 1 \rangle \langle 1 | \psi \rangle = \langle 1 | \psi \rangle \langle x | 1 \rangle$, men
ordningen i vänster leden är praktiskt, ordnad ~~från~~
från höger till vänster.

4) Om vi har partiklar som agera oberoende, och
vi vill veta en amplitud för att något händer med
de var för sig, då multiplicera vi amplituderna!

Ex: partikel 1 från s_1 till a och
" 2 " s_2 " b

→ amplitud: $\langle a | s_1 \rangle \langle b | s_2 \rangle$

Mer komplicerat fall:

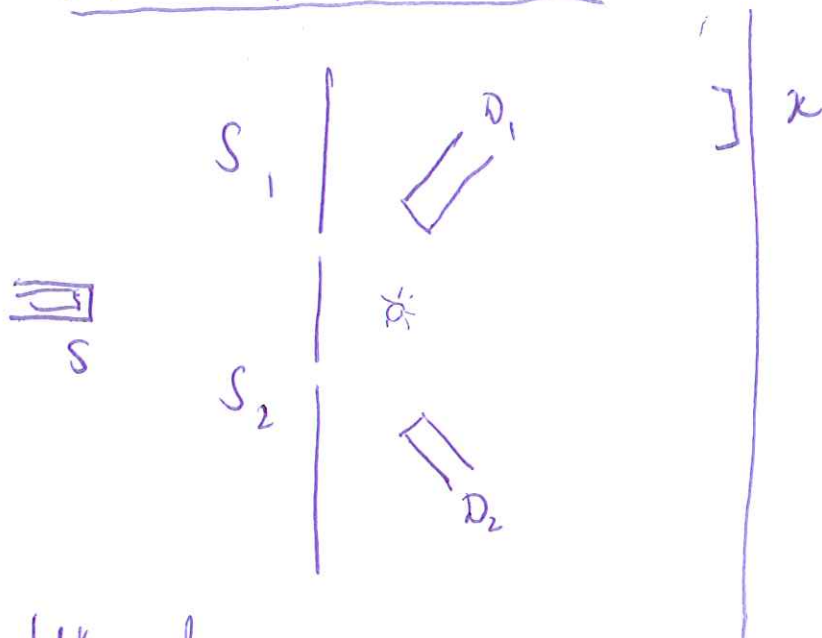

$$\langle x | \psi \rangle = \langle x | a \rangle \langle a | 1 \rangle \langle 1 | \psi \rangle + \langle x | b \rangle \langle b | 1 \rangle \langle 1 | \psi \rangle + \langle x | c \rangle \langle c | 1 \rangle \langle 1 | \psi \rangle$$

$$+ \langle x | a \rangle \langle a | 2 \rangle \langle 2 | \psi \rangle + \dots$$

$$= \sum_{\substack{i=1,2 \\ \alpha=a,b,c}} \langle x | \alpha \rangle \langle \alpha | i \rangle \langle i | \psi \rangle$$

Dubbelspalt exp. igen:

Utan lampa: $\langle x|s \rangle = \langle x|1 \rangle \langle 1|s \rangle + \langle x|2 \rangle \langle 2|s \rangle$
 $= \phi_1 + \phi_2$

Med lampa: a amplitud att en e^- vid S_1 sprider foton till D_1
 a " " " " e^- " S_2 " " " D_2
 b " " " " e^- vid S_1 " " " D_2
 b " " " " e^- vid S_2 " " " D_1

~~lykt~~ Ljusets från lampen ~~är~~ horisontell: b r
 längs r
 a r b

Amplituder: e^- från skärm x , ~~via~~ via S_1 och foton i D_1 :

$$\langle x|1 \rangle a \langle 1|s \rangle$$

e^- från s till x , via S_2 och foton i D_1 :

$$\langle x|2 \rangle b \langle 2|s \rangle$$

~~ger två vägar, som vi inte kan skilja på, för en e^- vid S_1 och foton i D_1~~

Two ikke-slidybara rikt för att för en e^- vid x
och en foton i D_1

$$\text{Så: } \langle \begin{matrix} e^- \text{ i } x \\ \text{foton } D_1 \end{matrix} \mid e^- \text{ från } S \rangle = a\phi_1 + b\phi_2$$

På samma sätt:

$$\langle \begin{matrix} e^- \text{ i } x \\ \text{foton } D_2 \end{matrix} \mid e^- \text{ från } S \rangle = b\phi_1 + a\phi_2$$

Om vi tittar på händelse med foton i D_1 :

$$P(e^- \text{ i } x, \text{ foton } D_1) = \left| \langle \begin{matrix} e^- \text{ i } x \\ \text{foton } D_1 \end{matrix} \mid e^- \text{ från } S \rangle \right|^2 \\ = |a\phi_1 + b\phi_2|^2$$

kortvägigt ljus: $b \approx 0 \rightarrow P = |a|^2 |\phi_1|^2$

lång " " " $a \approx b \rightarrow P = |a|^2 |\phi_1 + \phi_2|^2$ interferens!

Om vi inte bryr oss om var vi har fotonen:

$$P(e^- \text{ i } x, \text{ fot. i } D_1 \text{ eller } D_2) = \left| \langle \begin{matrix} e^- \text{ i } x \\ \text{foton } D_1 \end{matrix} \mid S \rangle \right|^2 + \left| \langle \begin{matrix} e^- \text{ i } x \\ \text{foton } D_2 \end{matrix} \mid S \rangle \right|^2$$

slut tillstånd är olika, så vi ~~addera~~ addera sannolikheterna!

$$= |a\phi_1 + b\phi_2|^2 + |b\phi_1 + a\phi_2|^2$$

$b \approx 0 \Rightarrow P = |a|^2 (|\phi_1|^2 + |\phi_2|^2)$ ingen interferens

$a \approx b \Rightarrow P = 2|a|^2 (|\phi_1 + \phi_2|^2)$ interferens